

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan kuntavaalitavoitteet 2025

Hyväksytty Uudenmaan maakuntahallituksessa
16.12.2025

Kuntavaalitavoitteiden painopisteet

1.

**Kuntien
maankäyttöpolitiikka ja
liikenne kehityksen
mahdollistajina**

2.

**Uutta vetovoimaa
Uudellemaalle**

3.

**Kiertotalous
elinvoimaa ja
ilmastotavoitteita
tukemassa**

- Kunnat ovat avainasemassa Suomen elinvoiman ja kasvun mahdollistamisessa. Olemme Uudellamaalla monessa suhteessa muuta maata reilusti edellä. Lähes kahden miljoonan asukkaan Uusimaa on Suomen ylivoimainen väestökeskittymä, työpaikka- ja talousalue sekä logistinen keskus. Moni kansallinenkin haaste ratkaistaan Uudellamaalla – joko alueen sisäisesti tai yhteistyössä valtion kanssa. Tässä tarvitaan yhä tiiviimpää ja laajempaa yhteistyötä ja yhteistä näkemyksellisyyttä, Uudenmaan ja koko Suomen parhaaksi.
- Kuntavaalitavoitteet pohjautuvat Uudenmaan maakuntaohjelman 2022–25 strategisiin kärkitavoitteisiin; hiilineutraalisuuden saavuttamiseen, TK-tavoitteen nostamiseen 5 prosenttiin sekä 80 % työllisyysasteen saavuttamiseen vuoteen 2030 mennessä. Tähän on nostettu erityisesti ne konkreettiset teemat, missä kuntien rooli on ratkaiseva.

1.

Kuntien maankäyttöpoliittika ja liikenne kehityksen mahdollistajina

- ✓ Ennusteiden mukaan vuonna **2045 Uudellamaalla on asukkaita jo lähes 2,2 miljoonaa. Kuntien maankäyttöpoliittika ja kaavoitus ovat avainasemassa**, kun huolehdimme monipuolisesta asunto- ja tonttitarjonnasta, vahvistamme Uudenmaan veto- ja pitovoimaa investoinneista, osajista ja asukkaista sekä tuemme siirtymää kohti hiilineutraalisuutta.
- ✓ **Maankäytön, maapolitiikan ja rakentamisen lainsäädäntö ja prosessit uudistuvat.** Tämä **edellyttää**, että kuntien kaavoitukselle ja rakennusvalvonnalle varataan muutoksessa riittävästi **tukea ja resursseja**. Kuntien taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävää maapolitiikkaa kannattaa tukea, koska se lisää kunnan elinvoimaa, taloudellista vakautta ja hyvinvointia ja säästää resursseja. Yhteistyötä tarvitaan yritysten sopivien sijoittumispaikkojen löytämiseksi.
- ✓ **Uudellemaalle keskeisten liikennehankkeiden eteneminen**, kuten Lentoradan ja Länsiradan saattaminen toteutukseen **on varmistettava. Kuntien välillä ja valtion kanssa on tehtävä yhteistyötä** siinä, että maakunnalle tärkeiden tieliikennehankkeiden asemaa nostetaan ja edistetään henkilö- ja tavaraliikennettä palvelevia raidehankkeita. Väylänpidon riittävät resurssit on varmistettava. On huomioitava kasvavan väestön joukkoliikenteen, sekä kuljetusten ja vihreän siirtymän tarpeet.
- ✓ **Uudenmaan kansallinen logistiikka ja kansainvälinen saavutettavuus on varmistettava myös kriisitilanteissa.** Koko Suomen huoltovarmuuden ja kansainvälisen saavutettavuuden olennainen parantaminen edellyttävät yhä voimakkaammin **Eurooppa-tunnelin** (Tallinna-tunneli) rakentamista. Kansainvälisen kilpailukyvyn kannalta tärkeiden **satamien ja lentokentän** toiminta- ja kehittämisedellytykset tulee turvata kuntien suunnittelussa.

Uutta vetovoimaa Uudellemaalle

- ✓ **Uusimaa kilpailee muiden Euroopan metropolialueiden kanssa osaamisesta ja investoinneista**, ja monelle kansainväliselle sijoittajalle olemme ainoa kilpailukykyinen kohdealue Suomessa. Erityisesti puhtaan siirtymän energian saannin turvaavat investoinnit ovat kriittisiä maakuntamme huoltovarmuudelle. **Kuntien ja kaupunkien maakunnallista yhteistyötä investointien edistämisessä tulee vahvistaa, jotta investoinnit saadaan ylipäättään kotiutettua Uudellemaalle ja Suomeen.**
- ✓ Uusimaa on Suomen ylivoimaisesti suurin työssäkäyntialue sekä koko maan elinvoiman moottori, jonka työvoiman saatavuus on kuntien yhteistyöllä turvattava. **On yhdessä varmistettava, että Uudenmaan kunta- ja TE-alueajat eivät muodosta esteitä työvoiman saatavuudelle tai**

liikkuvuudelle. Kuntien ja TE-alueiden rajat ylittäviä elinvoimapalveluita ja oppilaitosyhteistyötä on kehitettävä yhdessä tukemaan metropolimaakunnan yritysten toimintaa ja työnantajien tarpeita. Koulutuspaikkojen määrä ja resurssit on Uudellamaalla nostettava tarvetta vastaavaksi.

- ✓ Asemamme maan kansainvälisimpänä maakuntana näkyy etenkin maahanmuuttajien määrässä sekä yritysten kansainvälisen toiminnan laajuudessa. **On haettava aktiivisesti seutujen yhteisiä ratkaisuja muunkielisten osaajien ja heidän perheidensä kouluttautumiseen, työllistymiseen ja hyvinvointiin.** Uudenmaan kunnilla on keskeinen tehtävä Suomi-brändin kehittämisessä.
- ✓ Uudenmaan kunnat sekä luovien alojen toimijat tuottavat Suomen kulttuurin BKT:sta yli puolet. **Kulttuuripalveluiden tasokas ja monipuolinen tarjonta on nähtävä koko Uudenmaan ylivoimaisena hyvinvointi- ja vetovoimatekijänä, johon kannattaa panostaa.**

3.

Kiertotalous elinvoimaa ja ilmastotavoitteita tukemassa

- ✓ **Kiertotalous tarkoittaa työtä ja omavaraisuutta omassa kunnassa ja Suomessa.** Kuntarajat ylittävällä yhteistyöllä kunnat voivat edistää ilmastotavoitteita, elinvoimaa, innovaatio-toimintaa sekä saada säästöjä julkiseen talouteen. Kunnilla on hyvät edellytykset vaikuttaa kiertotalouden kehittymiseen mm. koulutuksen, varhaiskasvatuksen sekä esim. kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kautta. **Kuntien omistajaohjaamat jätehuoltopalvelut** ovat avainasemassa kiertotalouden raaka-ainevirtojen tehokkaammassa hyödyntämisessä ja kierrätys-asteen nostamisessa.
- ✓ Puhtaan siirtymän energian saannin turvaavat investoinnit ovat **kriittisiä maakuntamme huoltovarmuudelle, ja kestävä energiasiirtymä tuo**

maakunnalle kilpailuetua. Kunnat voivat vaikuttaa kaavoitus-, ja lupakäytännöissään siihen, että uusiutuvaa energiaa tuotetaan kestävästi ympäristön reunaehdot huomioiden. **Puhtaan energian tuotantoon ja toimitukseen** kannattaa panostaa. Maainesten kierrätystä tulee tehostaa.

- ✓ **Kuntien rooli liikenteen päästöjen vähentämisessä on ratkaiseva.** Uudet liikenteen ja logistiikan puhtaan siirtymän ratkaisut, kuten vaihtoehtoiset käyttövoimat, jakeluratkaisut ja latausinfra rakentaminen ovat keskiössä. Yhdistämällä kestävä julkinen liikenne, uusien käyttövoimien ja niiden infrainvestointien tukeminen kunnat voivat saavuttaa ilmastotavoitteensa ja parantaa asukkaidensa elämänlaatua. **Maakunnan yhteisen liikenne- ja logistiikkajärjestelmän kuntarajat ylittävä kehittäminen** kestävämmäksi ja toimivammaksi vahvistaa Uudenmaan houkuttelevuutta niin yrityksille kuin asukkaille.